

“SOSYAL ARABULUCULUK AKADEMİSİ” TEŞKİLAT YAPISI İLE, ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA ÖZEL YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1– Bu Yönetmelik, Şiddetle Mücadele Vakfı bünyesinde kurulan “Sosyal Arabuluculuk Akademisi” (simge adı, “SOSYAL-AA” olarak anılacaktır) kuruluşunu, görevlerini, yetkilerini, organları ile çalışma usul ve esaslarını ortaya koymak amacıyla düzenlenmiştir.

Dayanak

MADDE 2– Yönetmelik için resmi dayanaklar; HEGEM Vakfı Resmi Senedi, Adalet Bakanlığının 10 11 2021 tarih ve E-60374460-045.02.70/32289 sayılı, Bakanlıklara/YÖK’e gönderdiği Resmi yazısı, Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı arasında 06 01 2022 tarihli iş birliği protokolü belgesidir.

Tanımlar

MADDE 3– (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Adalet Bakanlığını
- Vakıf: Şiddetle Mücadele Vakfını,
- Akademi: Sosyal Arabuluculuk Akademisi’ni,
- Genel Başkan: Vakıf genel başkanını,
- Başkan: Akademi başkanını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Akademinin, Amaçları ve Faaliyetleri

Akademinin amaçları

MADDE 4 – (1) Akademinin amaçları şunlardır:

- “İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Etkin Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Seferberliği: 2024-2034” programının gerçekleşmesini sağlamak.
- Şiddetin daha ortaya çıkmadan, aile, okul, işyeri ve diğer sosyal ortamlarda önlenmesine yönelik etkin hizmet modelleri geliştirmek ve uygulamak.
- Ulusal ve uluslararası düzeyde toplumsal gruplar, şirketler, kurumlar, kuruluşlar ve kişiler arasında yaşanan anlaşmazlıkların barışçıl yollarla çözümü için çalışmalar yapmak; toplumda yüksek güven kültürünün oluşabilmesi bağlamında, “Yeminli Sosyal Arabulucu”, “Yeminli Aile Arabulucusu”, “Yeminli Şiddetle Önleme Danışmanı” ve “Yeminli İnsan Hakları Danışmanı” yetiştirmek üzere, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde ulusal ve uluslararası düzeyde sertifika programları düzenlemek; bu program mezunları için akredite/tasnif yapıları oluşturmak.
- Giderek artan aile içi ve akrabalar arası şiddeti, sosyal dışlamayı, ayrımcılığı önleyici yönde kuramsal ve uygulamalı araştırmalar yapmak; “Aile Temelli Arabuluculuk ve Müzakere” merkezleri kurulması yönünde sertifika programları düzenlenmesi ve hizmet alanları oluşturulması yönünde çalışmalar yapmak; projeler geliştirmek ve yürütmek.
- Farklı inanç, düşünce ve kültür grupları arasındaki ilişkilerde, göçle ülkemize gelenlerin sosyal uyumunda, vatandaş-devlet ilişkilerinde güven artırıcı faaliyetlerde bulunmak; bu ilişkilerin daha demokratik zeminine oturması yönünde sosyo-kültürel ve bilimsel çalışmalar yapmak; farklılıklara saygı bilincini güçlendirmek, birlikte yaşama kültürünün inşası ve yüksek güven kültürünün kazanımı açısından bütünlendirici sosyal projeler geliştirmek ve uygulamak.

Faaliyetler ve ilkeler

MADDE 5– (1) Akademinin faaliyetleri şunlardır:

- a) İnsan hakları, şiddetle sivil mücadele, alternatif anlaşmazlık çözümü, sosyal arabuluculuk olguları başta olmak üzere, Vakfın kuruluş amaçlarının gerçekleşmesine katkıda bulunmak.
- b) İnsan Hakları, Şiddetle Sivil Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk bilincini güçlendirmek.
- c) Sosyal dokuyu güçlendirme yolu olarak her tür arabuluculuğun yaygınlaşmasını sağlamak.
- d) Türkiye’de arabuluculuğun Batı ülkeleri standartlarında gelişimini sağlamak.
- e) “Aile Temelli Arabuluculuk” modelinin Türkiye’de kurulmasını ve gelişimini sağlamak.
- f) “Kampus Arabuluculuğu” modeli geliştirmek ve yaygınlaşmasını sağlamak.
- g) “Okul Merkezli Arabuluculuk” modeli geliştirmek ve yaygınlaştırmak.
- h) “İş Hayatında Sosyal Arabuluculuk” modeli geliştirmek ve yaygınlaşmasını sağlamak.
- i) “Yerel Yönetim Eksenli Sosyal Arabuluculuk” modeli geliştirmek ve uygulamak.
- j) Sertifika programlarını ve sertifika uygulama/seminer yönergelerini hazırlamak.
- k) “Yeminli Sosyal Arabuluculuk”, “Yeminli Şiddet Önleme Formatörlüğü” ve “Yeminli İnsan Hakları Danışmanlığı” eksenli akredite/tasnif sistemleri oluşturmak.
- l) Alternatif anlaşmazlık çözüm alanlarında tüm çalışanların gelişimlerinin ve haklarının güçlenmesini destekleyici çalışmalar yapmak; bu yönde sendika dahil, paydaş kurum, kuruluşlarla iş birliği içinde ihtiyaç duyulacak yeni hizmet/görev yapıları oluşturmak.

İlkeler

MADDE 6– (1) Akademinin ilkeleri şunlardır:

- a) Temel hak ve özgürlüklere saygı
- a) Etik değerlere bağlılık
- b) Bilimsel özerklik
- c) Çözüm odaklılık
- d) İnsanilik
- e) Verimlilik
- f) Objektiflik
- g) Güvenilirlik
- h) Evrensellik
- i) Hukukilik
- j) Millilik
- k) Yenilikçilik

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teşkilata İlişkin Esaslar

Kuruluş

MADDE 7– (1) Vakıf Genel Kurulu kararı ile, bilimsel ve idari özerkliği olan, merkezi Ankara’da bulunan Akademi, bir yarı kamu tüzel kişisi olarak kurulmuştur.

(2) Akademi gerçek varlığı şöyledir; Akademi Yönetim Kurulu, Arabuluculuk Merkezi, Şiddetle Sivil Mücadele Merkezi, İnsan Hakları Merkezi, Danışmanlık ve AR-GE Merkezi, Bilim Kurulu ve Etik Kurul yapılarından oluşur.

Yönetim Kurulu

MADDE 8– (1) Akademi Yönetim Kurulu; Akademi Başkanı, Merkez Müdürleri ve Akademi genel sekreteri katılımıyla oluşur.

(2) Akademi bünyesinde, Başkanın teklifi, Vakıf Yönetim Kurulu onayı ile ihtiyaca göre yeni merkezler kurulabilir; kurulan merkezler, Vakıf Yönetim kurulu kararı ile kapatılabilir ya da görev alanları değiştirilebilir.

(4) Akademi işleyişinde, yeteri kadar idari personel bulunur; personel yapısını oluşturanlar, STK hukuku üzerinden gönüllü, yarı zamanlı, tam zamanlı çalışma biçiminde konumlu olabilirler.

(5) Akademi Yönetim Kurulu ihtiyaç duyulduğu zamanlarda “Başkan” ya da “Vakıf Genel Başkanı” çağrısıyla toplanır. Toplantı kararları oy çokluğu ile alır; oyların eşitliği halinde “toplantı başkanının oyu” iki oy sayılır. Kararların yazımı için “Noter onaylı toplantı ve karar defteri” kullanılır.

Başkan; atanması ve görevleri

MADDE 9– (1) Başkan, Vakıf Yönetim Kurulu kararı ile iki yıllık bir süre için atanır; süresi dolan başkan yeniden atanabilir. Başkanlık kadrosu herhangi bir nedenle boşalırsa, Vakıf Yönetim Kurulu kararı ile yeni görevlendirme yapılır. Başkan tam zamanlı görevli sayılır.

(2) Başkan, Akademinin en üst amiridir.

(3) Başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Akademiyi, kuruluş “dayanak” mevzuatına göre yönetmek ve temsil etmek.
- b) Akademinin düzenli, verimli çalışmasını sağlamak ve bu konuda gerekli tedbirleri almak.
- c) Akademinin görev, hedef, strateji ve ilkelerinin gerçekleştirilmesi için gereken koordinasyonu sağlamak, planlamaları yapmak; sertifika başarı belgelerini onaylamak.
- d) Akademi üyelerinin (arabulucular, uzlaştırmacılar, aile danışmanları...) gelişimi, güçlenmesi, daha etkin çalışma imkân/fırsatlarına ulaşması ve haklarının aranması için çalışmalar yapmak.
- e) Akademi merkezlerine ihtiyaca göre Müdür, Müdür Yardımcıları atamak; akademi faaliyet plan ve programlarının hazırlanmasını ve Vakıf Yönetim Kurulu tarafından onaylanmasını sağlamak.
- f) Akademi, amaç ve faaliyetleri kapsamında kurum/kuruluşlarla iş birliği protokolleri imzalamak,
- g) Akademi onaylı sertifikaların, Bakanlık protokolü tanımlarına göre tasnif/akredite süreci ile ilgili çalışmaların etkin bir şekilde yürütülmesine/tamamlanmasına öncülük etmek.

Merkez Müdürleri; atanmaları ve görevleri

MADDE 10– (1) Merkez müdürleri, Vakıf Yönetim Kurulu tarafından iki yıllığına atanır.

(2) Merkez müdürleri Başkan tarafından onaylanan iş bölümüne göre verilen görevleri yerine getirir; görevli olduğu projelerde ve Akademi birimlerinde yapılan iş ve işlemlerin usulüne uygun şekilde yürütülmesi konusunda gereken koordinasyonu sağlar; Başkan tarafından verilen diğer işleri yapar. Merkez müdürlüklerinde herhangi bir nedenle boşalma olması hâlinde, Başkanın teklifi ve Vakıf Yönetim Kurulu tarafından yeni görevlendirme yapılır.

Sosyal Arabuluculuk Araştırma- Uygulama Merkezi

MADDE 11 – (1) Sosyal Arabuluculuk Merkezi, Vakıf Genel Başkanı teklifi, Vakıf yönetim kurulu onayı ile görevlendirilen bir Müdür tarafından yönetilir. Vakıf Yönetim Kurulu kararı ile, Merkeze ihtiyaç kadar Müdür Yardımcısı ve üye görevlendirilebilir.

(2) Zamanla ihtiyaca göre;

- a) “Aile Temelli Arabuluculuk ve Müzakere Merkezi”
- b) “Okul Merkezli Sosyal Arabuluculuk Merkezi”
- c) “Yerel Yönetim Hizmeti Olarak Sosyal Arabuluculuk Merkezi”
- d) “İş Hayatında Sosyal Arabuluculuk Merkezi”, vb. başka merkezler kurulabilir.

Şiddetle Sivil Mücadele Araştırma-Uygulama Merkezi

MADDE 12 – (1) Şiddetle Sivil Mücadele AU Merkezi, Vakıf Genel Başkanı teklifi, Vakıf yönetim kurulu onayı ile görevlendirilen bir Müdür tarafından yönetilir. Vakıf Yönetim Kurulu kararı ile, Merkeze ihtiyaç kadar Müdür Yardımcısı ve üye görevlendirilebilir.

(2) Merkez, her tür şiddetin bilimsel yöntemlerle araştırılması, şiddet önleme bağlamında ihtiyaç duyulan sosyal hizmet modellerinin ortaya konması ve uygulanması, konularla ilgili farklı projeler geliştirilmesi ve uygulanması, şiddet önleme sertifika programlarının geliştirilmesi ve uygulanması konularında çalışmalar yapar; öneriler geliştirerek Başkanlığa sunar.

İnsan Hakları Araştırma-Uygulama Merkezi

MADDE 13 – (1) İnsan Hakları Merkezi Yönetimi, Vakıf Genel Başkanı teklifi ve Vakıf yönetim kurulu onayı ile görevlendirilen bir Müdür tarafından yönetilir. Vakıf Yönetim Kurulu kararı ile, Merkeze ihtiyaç kadar Müdür Yardımcısı ve üye görevlendirilebilir.

(2) Merkez, insan haklarının geliştirilmesi/güçlendirilmesi bağlamında ihtiyaç duyulan sosyal hizmet modellerinin ortaya konması ve uygulanması, bağlamında projeler geliştirir; bu alanda yürütülen sertifika programlarının geliştirilmesi için çalışmalar yapar; öneriler geliştirerek Başkanlığa sunar.

Yerel Demokrasi Akademisi Merkezi

MADDE 14 – **Yerel Demokrasi Akademisi Merkezi, Vakıf Genel Başkanının** teklifi ve Vakıf yönetim kurulu onayı ile görevlendirilen bir Müdür tarafından yönetilir. Bu Merkezin yönetim kurulu; Merkez Müdürü ile Vakıf Proje Kurulu ve Vakıf Bilim Kurulu üyelerinden, Vakıf Genel Başkanı tarafından görevlendirilen ikişer üyeden olmak üzere beş kişiden oluşur.

(2) Yerel Demokrasi Akademisi Merkezi Eksenli Temel Görevler Şunlardır:

- Belediye yönetimlerinin insan hakları, şiddet önleme ve sosyal arabuluculuk konularında hizmet yapıları ve faaliyetler oluşturmaya yönelik çalışmalar yapmak; bu bağlamda sosyal hizmet model ve yapıları geliştirmek, uygulamalarında yer almak.
- Vakfın/akademinin her türlü eğitim ve danışmanlık faaliyetleri için (önleyici rehberlik, koruyucu hukuk, onarıcı adalet) program geliştirmek; Vakıf Resmi Senedi 4.2 ve 4.11 Maddeleri bağlamında, sahada (seçilen il/ilçelerde) hizmet alanları oluşturmak için çalışmalar yapmak.
- Kentlerde belediyelerin diğer kamu kurum ve kuruluşları ile STK'larla iş birliği içinde vatandaş odaklı demokratik katılım süreçlerine katkı sağlayacak etkileşim platformları/birlikleri oluşturmak.
- Vatandaşların yönetim süreçlerine daha etkin katılımını sağlayacak şeffaflık düzeyi yüksek yönetim anlayışı bağlamında teknoloji-ARGE yapıları eksenli iş birlikleri oluşturmak.
- Tolumun ihtiyacı olan insani ve sosyal hizmetlerin, akademik ve teknolojik düzeyi yüksek hizmet anlayışı ile planlanması, modellenmesi ve hayata geçirilmesi ilkesinden hareket etmek.
- Sertifika programları gereği yıllık planlar hazırlamak, ilgililerin onayını müteakip yayınlamak ve gerçekleştirilmesini sağlamak; belgelendirme aşamasında sertifikanın niteliğine göre, yurt içi ve yurt dışı akreditasyon faaliyetlerini yürütmek.
- Proje faaliyetleri ekseninde yurt içinde ve yurt dışında çeşitli toplantı, seminer, sempozyum, kongre, sertifikalı eğitimler ... gibi faaliyetleri (sektörel, standart bazlı, teknik ve benzeri) takip ve organize etmek; personel belgelendirme materyallerini (kitaplar, notlar, yıllık programlar, sunumlar, kırtasiye, tanıtım broşürleri ve benzeri) temin etmek ve güncel belgelendirme dokümanı arşivi oluşturmak.
- Öğrenci/katılımcı başarı ve yetki belgelendirme programlarının kontrolü ve TÜRKAK ile Avrupa Kalite Teşkilatı'nın öğrenci/katılımcı belgelendirme şemasında, belgelendirme yapılan ilgili standartlarda ve TS EN ISO/IEC 17024 Standardında yapılan değişiklikleri takip etmek, süreç içinde gerekli uyarlamaları yapmak, uygulama ile ilgili değişiklikler konusunda ilgili taraflara bilgi vermek, konu bazlı çalışma grubu vb. toplantılara katılmak, görüş vermek ve uygulama yapmak.
- Akreditasyon kuruluşunun değerlendirme şartlarında yaptığı değişiklikleri belgelendirme sistemine adapte etmek ve bu kapsamda ilgili taraflara bilgi vermek, çalışmalar yürütmek; Sertifika programları ve katılımcı belgelendirmesi için gerekli komisyonların teşkilini sağlamak

Bilim Kurulu

MADDE 15 – Akademi bilimsel faaliyetlerinin planlanması, yürütülmesi, sertifika kitaplarının ve sertifika eğitim programlarının hazırlanması, uygunluğunun onaylanması, bilimsel araştırma sonuç raporlarının oluşturulması/onaylanması konuları ana görev olmak üzere Akademi Bilim Üst Kurulu oluşturulur. Akademi Bilim Üst Kurulu, Vakıf Yönetim Kuruluna bilim alt kurulları, bilim ve eğitim komisyonları kurulması yönünde teklif sunulabilir.

Etik Kurul

MADDE 16 – Etik kurul; Vakıf Bilim Kurulu Başkanı, Vakıf yönetim kurulu başkanınca bilim kurulundan seçilecek iki akademisyen ve kurulu iki Merkez müdüründen oluşur. Etik kurul üyeleri ya akademisyen ya da Akademi çalışma konularında uzman olan kişilerden oluşur. Etik kurul akademi ekseninde yürütülen çalışmalarda iş ve işlemlerin belirlenen standartlarda, normlara uygun gerçekleşmesi hususlarında görevleri yerine getirir; yetki kullanır. Etik kurul Vakıf Yönetim Kurulu başkanlığının ve Akademi yönetim kurulu başkanlığının yazılı olarak bildirdiği işleri yerine getirir. Etik Kurul başkanlığını, Vakıf bilim kurulu başkanı yürütür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son hükümler

Akademiye Üyelik

MADDE 17 – (1) Akademiye üyelik başvurusu için sahip olunması gereken nitelikler şöyledir:

- a) HEGEM Projeleri bağlamında (“Yeminli Sosyal Arabuluculuk”, “Yeminli Şiddet Önleme ve İnsan Hakları Danışmanlığı” ... vb.) en az bir “SERTİFİKA PROGRAMI mezunu olmak.
- b) Mülki amir olarak görev yapmış ya da yapıyor olmak
- c) Herhangi bir bakanlıkta müfettiş olarak çalışmış/çalışıyor olmak
- d) Arabulucu ya da uzlaştırımcı olmak
- e) Uzman öğretmen ya da başöğretmen olmak
- f) Tıp doktoru ya da avukat olmak
- g) Akademisyen olmak
- h) Özel ya da resmî kurumlarda en az üç yıllık yönetici olmak
- i) Aile Danışmanı olmak

(2) Akademi üyeliği ve üyelikte devamlılık gönüllülük esasına göredir.

MADDE 18 – (1) Akademiye giriş, üyelik ücretsizdir. Akademiye ilk başvuru geçici üyelik statüsü sağlar. Akademi yönetim kurulu, başvurularından itibaren “dört ay” içinde adayların asıl üyeliğini onaylar; ya da başvuruyu reddeder. Üye olma ya da üyelikten ayrılma, gönüllülük esasına göredir. Olumsuz halleri (istenmeyen tutum ve davranışları) söz konusu olduğunda, katılımcıların üyelikleri “Akademi Yönetim Kurulu” kararı ile sona erdirilir.

MADDE 19 – Türkiye’de ve yurt dışında olmak üzere, “İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Etkin Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Seferberliği: 2024-2034” HEGEM Vakfı ve Akademi Yönetim Kurulu tarafından yönetilecek; proje saha çalışmaları, illerdeki resmi şubelerimizle ve 81 ildeki kanuni temsilcilerimizle yürütülecektir. Proje Yönetim Kurulu kararlarına bağlı olarak, illerdeki sosyal arabuluculuk uygulama ve hizmet yapıları/ birimleri yerelde katılacak olan paydaş kurum kuruluşların birlikteliğiyle şekillenecek, güçlendirilecektir. Faaliyet çeşitlerinin genişlemesiyle ortaya çıkacak ihtiyaca göre, Vakıf Genel Kurulu Kararı ile “Sosyal Arabuluculuk Akademisi İktisadi İşletmesi” vb. birimler oluşturulacaktır.

Akademi Gelirleri ve Kullanımı

MADDE 20- Akademinin gelirleri şunlardır:

- a) Sertifikalara bağı olarak onaylanan/verilen “yetki belgesi” ücretlendirmeleri.
- b) Akademi faaliyeti olarak düzenlenecek kurslardan elde edilecek gelirler.
- c) Kongre ve sempozyum organizasyonlarından elde edilen gelirler.

Akademi gelirlerinin harcama yetkilisi, Vakıf Genel başkanıdır; Başkan isterse bu yetkisini yazılı bir kararla Akademi Başkanına devredebilir. Akademi gelirlerinden, tam zamanlı görevli olan Akademi Başkanına danışmanlık ya da telif hakkı olmak üzere huzur hakkı ödenir; akademi faaliyetleri ekseninde diğere görevlilerle ilgili ücretlendirmeler dahil, kişilere ödenecek miktarlar Vakıf Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Yönetmelikte Değişiklik ve Akademinin sona ermesi

MADDE 21- İhtiyaca göre ve daha etkin hizmet adına Vakıf Genel Kurulu kararı ile, Akademi yönetmeliğinde değişiklik yapılabilir. Akademi varlığının sona ermesi Vakıf Genel Kurul kararı ile gerçekleşebilir; böyle bir kapatma durumunda, Akademi adına üstlenilen yazılı sözleşmeye dayalı işler, görevler Vakıf yönetim kurulunca yerine getirilir.

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 22- Bu özel yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, Vakıf Resmi Senedi hükümlerine ve Vakıf Genel Kurul ve Yönetim Kurulu kararlarına göre hareket edilir.

Yürütme ve Yürürlük

MADDE 23- Bu özel yönetmelik hükümlerini Şiddetle Mücadele Vakfı Genel Başkanı yürütür.

MADDE 24- İş bu Yönetmelik altı sahife ve yirmi dört maddeden ibaret olup, Vakıf Genel Kurulu kararından/onayından sonra yürürlüğe girer.

10 10 2024